

Delftse Archeologische Notitie 264

Voormalig gemeentehuis Monster, Choorstraat 41, gemeente Westland

Een archeologisch proefsleuvenonderzoek

Jorrit van Horssen

Opdrachtgever: Gemeente Westland
Contactpersoon: Dhr. C.W. Nagelkerke
Bevoegde overheid: Gemeente Westland
Contactpersoon: Mevr. N.L.A. Conradi
Beheer documentatie: Provincie Zuid-Holland
Type onderzoek: Proefsleuvenonderzoek
Periode van uitvoer: Januari maart 2021
Aanleiding: Sloop voormalig gemeentehuis
Locatie: Choorstraat 41, Monster
Coördinaten: 71.791/448.833
Zaakidentiteitsnr. Archis: 4940209100
Projectcode: WL221
Projectleider: Dhr. J. van Horssen
Projectmedewerkers: Dhr. J. van Horssen, mevr. I. de Fuijk, dhr. J.P. Bakx
Status: Concept 29 maart 2021
Autorisatie:

drs. J.P. Bakx

ISSN: 1879-9590
© 2021 Archeologie Delft

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Westland heeft Archeologie Delft voorafgaand aan de ondergrondse sloop van het voormalige gemeentehuis een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om te toetsen of zich in het plangebied archeologische resten bevinden. Een eerder uitgevoerd archeologisch bureauonderzoek had uitgewezen dat het plangebied een kans heeft op de aanwezigheid van archeologische resten uit de Nieuwe tijd, Middeleeuwen en IJzertijd.

Bij het onderzoek bleek de bodemopbouw op het terrein nog deels intact. Buiten het gebouw is nog een oude bouwvoor aanwezig. Binnen het gebouw was er reeds afgegraven tot in de top van de strandwal, tot circa 20 cm onder de oude bouwvoor. Archeologische sporen zijn hierbij wel deels intact gebleven.

In het zuidelijke deel van het terrein bestaan de archeologische sporen uitsluitend uit de rechthoekige sporen van plantenbedden. Op 30 m uit de Choorstraat bevond zich een dwarsmuur, vermoedelijk de achtergrens van een tuin aan de straat. In de tuin lagen een ronde tuinvijver en een waterput uit de 19^e eeuw. Sporen van bebouwing ontbreken en zijn ook buiten de sleuf, op de bodem van de bouwput, niet waargenomen.

De enige mogelijke oudere sporen zijn aangetroffen in de noordwesthoek van het terrein. Het zijn twee paalsporen en een zeer smalle greppel die op basis van de lichtgrijze vulling middeleeuws of ouder zouden kunnen zijn. Uit deze sporen zijn geen vondsten gekomen. Ook van de rest van het terrein zijn geen vondsten ouder dan de Nieuwe tijd verzameld, zodat aangenomen kan worden dat de sporen niet op een erf liggen.

Zes boringen en een machinaal verdiepte profielkolom leverden geen sporen van een oudere bewoningslaag in de strandwal op. De onderkant van de strandwal ligt op circa 2,5 m -mv. Hieronder ligt riethoudende matig siltige klei van de Gantellaag. Op basis van het ontbreken van sporen van gebouwresten uit de Nieuwe tijd, het ontbreken van meer sporen en vondstmateriaal uit de Middeleeuwen en het ontbreken van een potentieel IJzertijd-bewoningsniveau is er geen sprake van behoudenswaardige vindplaatsen en is het advies om het terrein tot onbeperkte diepte vrij te geven voor graafwerk.

Inhoudsopgave

2	Samenvatting
4	1 Inleiding
5	2 Veldwerk
7	3 Resultaten
	3.1 Bodemopbouw
	3.2 Sporen
13	4 Vondsten
14	5 Waardering en beantwoording van de onderzoeksvragen
	5.1 Waardering
	5.2 Onderzoeksvragen
18	6 Conclusie en advies
19	Bibliografie
20	Overzicht van afbeeldingen, tabellen en bijlagen
21	Bijlage 1: boorbeschrijvingen

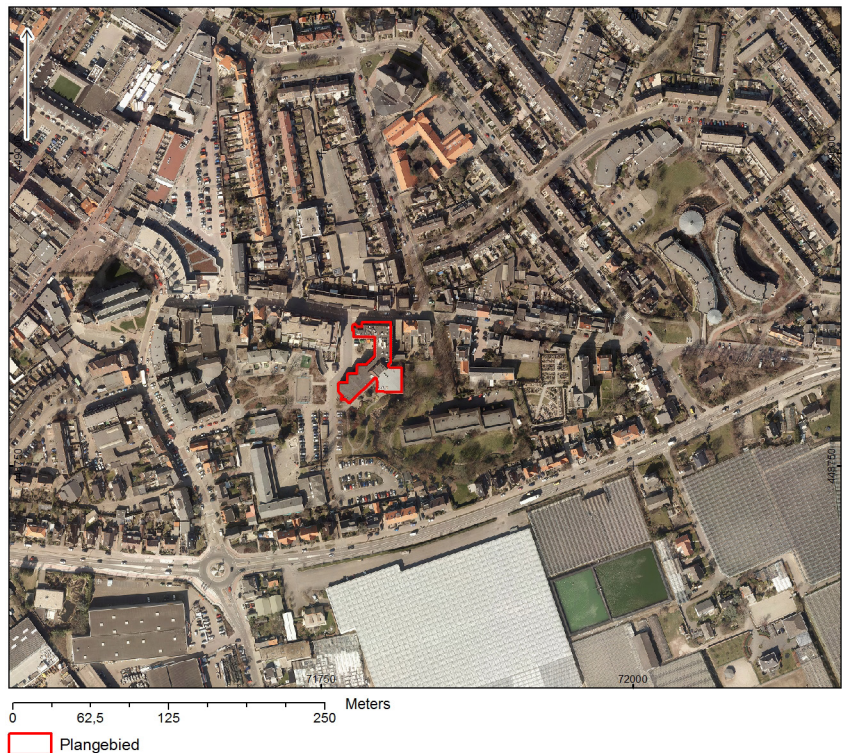
1 Inleiding

De gemeente Westland wil op korte termijn de ondergrondse resten van het voormalige gemeentehuis op de locatie Choorstraat 41 in Monster slopen en op langere termijn hier nieuwbouw realiseren (afbeelding 1).

In de aanloop naar het project is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd.¹ Hieruit bleek dat voor het plangebied een middelhoge verwachting geldt voor archeologische resten uit het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen en een hoge verwachting voor archeologische resten uit de Nieuwe tijd. Hierbij werd geadviseerd voorafgaand aan de ondergrondse sloopwerkzaamheden een archeologisch proefsleuvenonderzoek uit te voeren om vast te stellen of daadwerkelijk archeologische resten aanwezig zijn. Dit advies is overgenomen door het bevoegd gezag. Ten behoeve van het proefsleuvenonderzoek is een Programma van Eisen opgesteld met daarin onderzoeksvragen.²

¹ De F6-rijck & Penning 2019.

² Van Horssen 2020.

Afbeelding 1: locatie van het onderzoek.

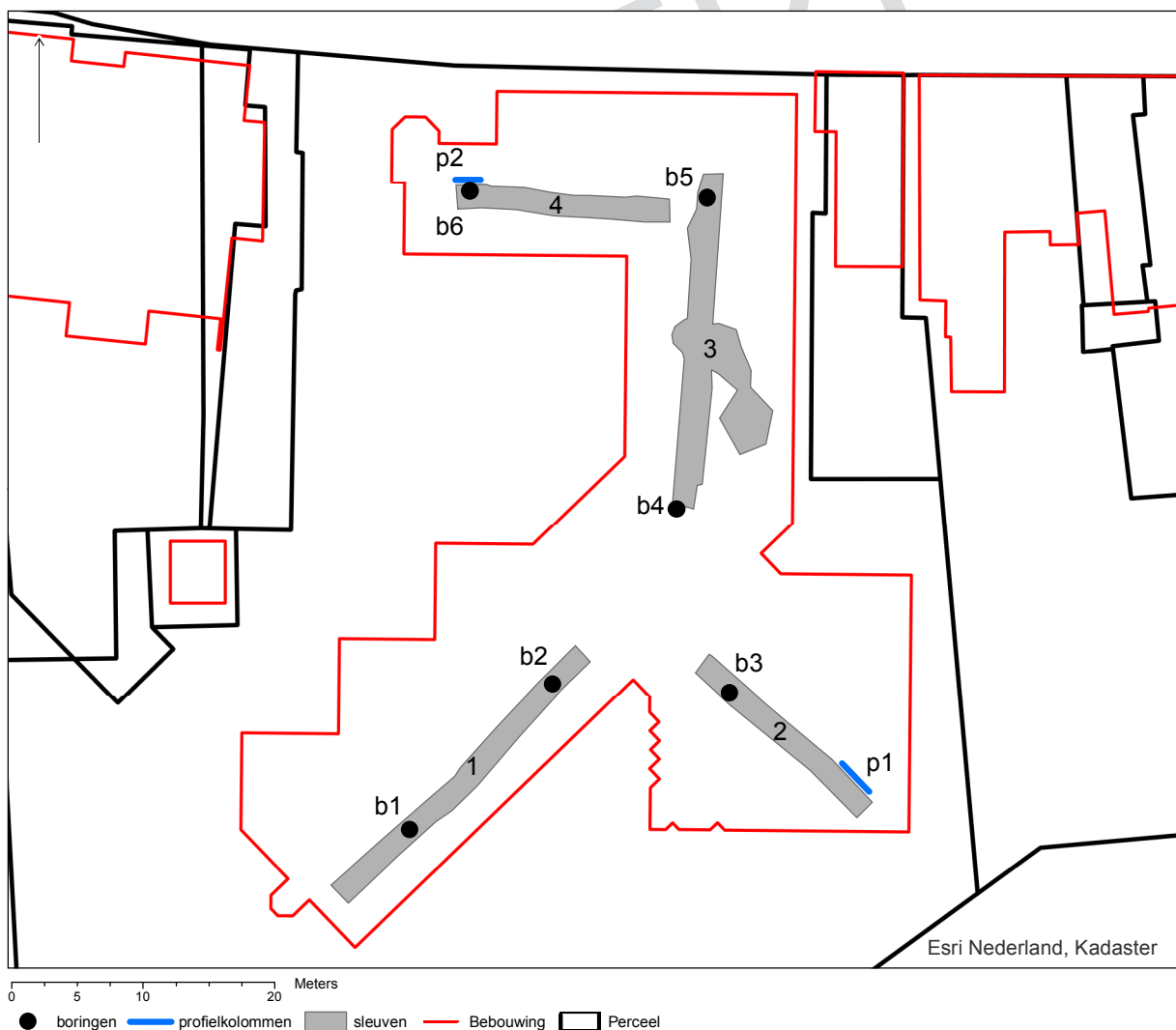
2 Veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd op 21 en 22 januari 2021 door een veldteam van twee archeologen van Archeologie Delft. Het machinale graafwerk werd verricht met een 50 tons kraan van de firma Jan Knijnenburg die reeds op het terrein aanwezig was voor het sloopwerk.

Voor aanvang van het onderzoek was er binnen het voormalige pand verdiept tot op het niveau van de onderkant van de funderingen op 1,20 m onder maaiveld (0,40 m NAP). Dit was tevens het grondwater niveau. Binnen het pand zijn de sleuven 10 tot 20 cm verdiept om een schoon vlak te krijgen. Door het opdrijven van het water kon steeds voor een korte periode een stuk droog vlak worden gedocumenteerd. Alleen in de zuidoosthoek van het terrein is een deel van sleuf 2 vanaf maaiveld aangelegd buiten het voormalige pand.

In totaal is 180 m onderzocht in vier sleuven en een 'hoosgat' (afbeelding 2). Er zijn twee profielkolommen gedocumenteerd, op de enige twee plekken waar nog een intacte bouwvoor aanwezig was. Eén van de profielkolommen is machinaal verdiept tot circa 1,80 onder maaiveld. Dieper was niet mogelijk door instortende putwanden. Daarnaast zijn conform het PvE met een zuigerboor op zes plekken boringen gezet vanaf vlakniveau tot 1,50 m diepte.

Afbeelding 2: ligging van de sleuven, profielkolommen en boringen.

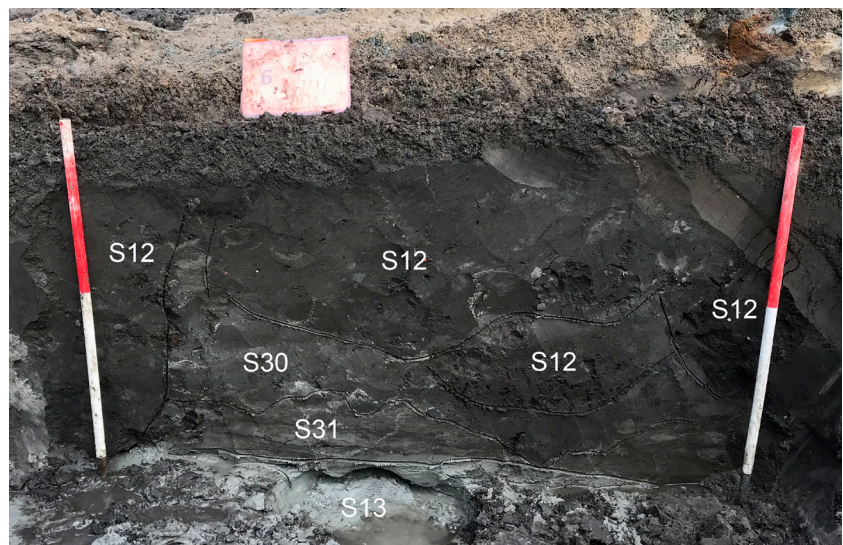
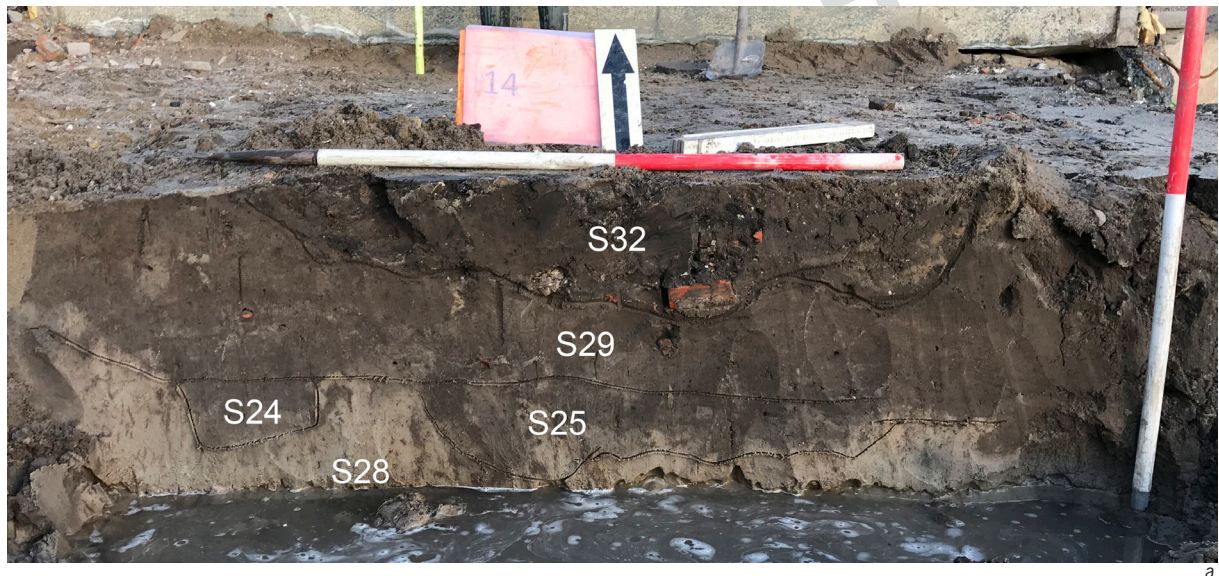
Na het graven van de proefsleuven zijn, in de verwachting dat er geen vervolgonderzoek op het terrein plaats gaat vinden, twee sporen, een tuinvijver en een waterput, opnieuw opgezocht en volledig vrij gelegd en gedocumenteerd. Hiermee zijn alle archeologische waarden veiliggesteld.

CONCEPT

3 Resultaten

3.1 Bodemopbouw

Het straatniveau rondom het plangebied ligt op 1,65 m NAP. Hieronder bevindt zich in het plangebied een verstoorde bovenlaag (afbeelding 3a: S32) met daaronder de oude bouwvoor. In profiel 2 lag de onderkant van de bouwvoor op 0,50 m NAP (afbeelding 3a: S29). In het middendeel van het terrein was de bouwvoor verdwenen. In de zuidelijk 10 m van sleuf 1 was nog een dunne laag bouwvoor aanwezig met de onderkant op 0,20 m NAP en in het oostelijke deel van sleuf 2 was de bouwvoor nog aanwezig buiten het voormalige gebouw (afbeelding 3b: S30). De onderkant van de bouwvoor lag hier op 0,10 m NAP. Hieronder bevond zich in profiel 1 een 20 cm dikke laag met inspoelingslagen van schoon en humeus zand (afbeelding 3a: S31). De laag was 5 m oostelijker verdwenen. Het lijkt erop dat de bouwvoor hier ooit verspoeld is door water, mogelijk door de nog bestaande sloot naast het plangebied. Onder de bouwvoor ligt de strandwal van Monster, de Laag van Voorburg (S11, S13, S22 en S28). Bij vijf van de zes boringen kon de onderkant van

Afbeelding 3: profielen p2 (a) en p1 (b).

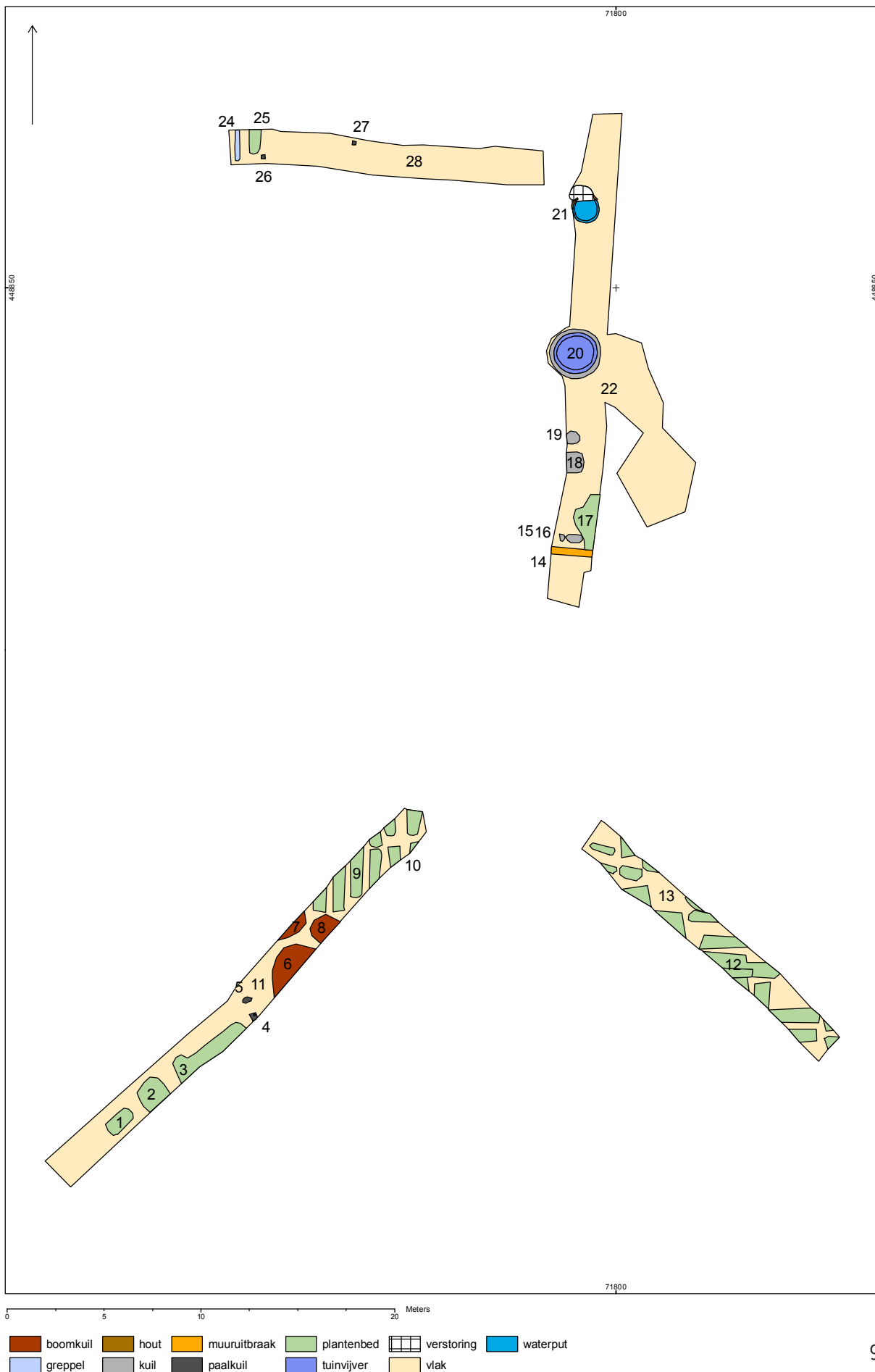
de strandwal worden vastgesteld (zie bijlage 1). Bij de boringen 1 tot en met 4 lag op circa -1,20 m NAP de Gantellaag die bestaat uit matig siltige klei met rietresten. In boring 5 lag deze laag iets dieper op -1,45 m NAP en waren geen rietresten aanwezig, maar was de klei weinig.

3.2 Sporen

Het vlakniveau lag in sleuf 1 op 0,20 m NAP, in sleuf 2 op 0 m NAP, sleuf 3 op 0,30 m NAP evenals in het grootste deel van sleuf 4. Alleen in het westelijke einde van sleuf 4 lag het vlak onder de intacte bouwvoor hoger, op 0,40 m NAP. Voor de sleuven 3 en 4 kan worden aangenomen dat het vlak hier circa 20 cm onder het niveau van de onderkant van de oorspronkelijke bouwvoor ligt. Op het zuidelijke deel van het terrein lagen voornamelijk rijen rechthoekige kuilen met een heterogene vulling die kenmerkend is voor plantenbedden (afbeelding 4 en 5). In sleuf 1 waren drie groepen te onderscheiden. In het zuiden lagen drie onregelmatige kuilen (S1, S2 en S3) waaruit een aardewerkfragmenten uit de vroege 17^e eeuw en een pijpfragment uit de 17^e of 18^e eeuw zijn gekomen. Daarna volgde een stuk met twee paalsporen (S4 en S5) en drie humeuze boomkuilen met daarin nog veel wortelresten (S6, S7 en S8). Ten noorden van de boomkuilen volgt een blok met negen rechthoekige plantenbedden met een noord-zuid oriëntatie en een breedte van 60 cm en een onderlinge afstand van 30 cm. De eerste vijf bedden hadden een lichtgrijze vulling (S9) waaruit enkele scherven en stelen van kleipijpen zijn gekomen uit de 18^e eeuw. De noordelijke vier bedden hadden een veel donkerder vulling van humeus zand waaruit een scherf uit de eerste helft van de 20^e eeuw is gekomen. In sleuf 2 bevonden zich negentien oost-west georiënteerde plantenbedden (allemaal S12, zie ook afbeelding 3b). De plantenbedden komen uit meerdere fasen en oversneden elkaar, waardoor geen duidelijke rijen meer waren te herkennen. Uit de plantenbedden komen enkele fragmenten aardewerk uit de periode van de 16^e tot en met de tweede helft van de 19^e eeuw. In sleuf 3 bevond zich op 30 m uit de rooilijn aan de Choorstraat een smal uitbraakspoor van een oost-west georiënteerde muur (afbeelding 4: S14). Parallel aan de muuruitbraak lagen twee paalsporen van mogelijk een schutting (S15, S16). Op de kadasterkaart van 1832 staat hier geen perceelscheiding aangegeven maar op de naastgelegen percelen aan de Choorstraat ligt de achtergrens van de tuinen in het verlengde, op eveneens circa 30 m uit de straat (afbeelding 6). De muur heeft mogelijk vóór 1832, maar meer waarschijnlijk ná 1832 als perceelscheiding gediend. Ten noorden van de muur lagen enkele kuilen (S17, S18 en S19). Baksteensteenpuin uit de S18 was van harde 19^e eeuwse baksteen.

Op 20 m uit de straat lag een ronde gemetselde bak met een diameter van 2,20 m (afbeelding 4 en 7: S20). Aan de buitenkant had de muur aan de onderkant twee versnijdingen. De onderkant lag op 0 m NAP. Aan de binnenkant lag op een hoogte van 0,15 m NAP een plavuizenvloer. Als het oorspronkelijke maaiveld, de bovenkant van de bouwvoor, op ongeveer 0,80 m NAP heeft gelegen was de bak 80 cm diep. Met deze diepte moet er zeker water in hebben gestaan. Ook de positie van de bak, precies in het midden tussen de westelijke en oostelijke begrenzing van het perceel, maakt het aannemelijk dat het een tuinvijver is geweest. Op basis van de gebruikte bakstenen (geel oranje 17,5x8x4 cm) en plavuizen (22,5x22,5x3 cm) is de aanleg van de put niet nauwkeuriger te dateren dan in de 18^e of 19^e eeuw. Uit de vulling van de vijver komen scherven van bloempotten en keukengerei van roodbakkend aardewerk. Een klein kopje van roodbakkend aardewerk is een vogelrinkbakje dat opgehangen kon worden. Samen met de tuinvijver geeft dit het idee dat de tuin niet alleen als moestuin, maar ook als lusttuin werd gebruikt. Andere scherven van Aziatisch porselein, Europees porselein en industrieel aardewerk zijn van tafel-, thee- of koffiegerei. Een schotel van industrieel wit aardewerk gemerkt met 'N.V. De Sphinx v/h Petrus Regout & Co' dateert het dempen van de tuinvijver na 1899. Andere vondsten uit de vulling zijn een knoop van melkglas en enkele fragmenten van industrieel vervaardigde dakpannen uit de 20^e eeuw.

Op 12 m uit de straat lag een waterput (afbeelding 4 en 8: S21). De putwand bestond uit een halfsteens dikke muur van gestapelde stenen. De muur was flink verzakt. Met een rij verticaal geplaatste planken aan de buitenkant van de put was

Afbeelding 5: plantenbedden in sleuf 1 (S10).

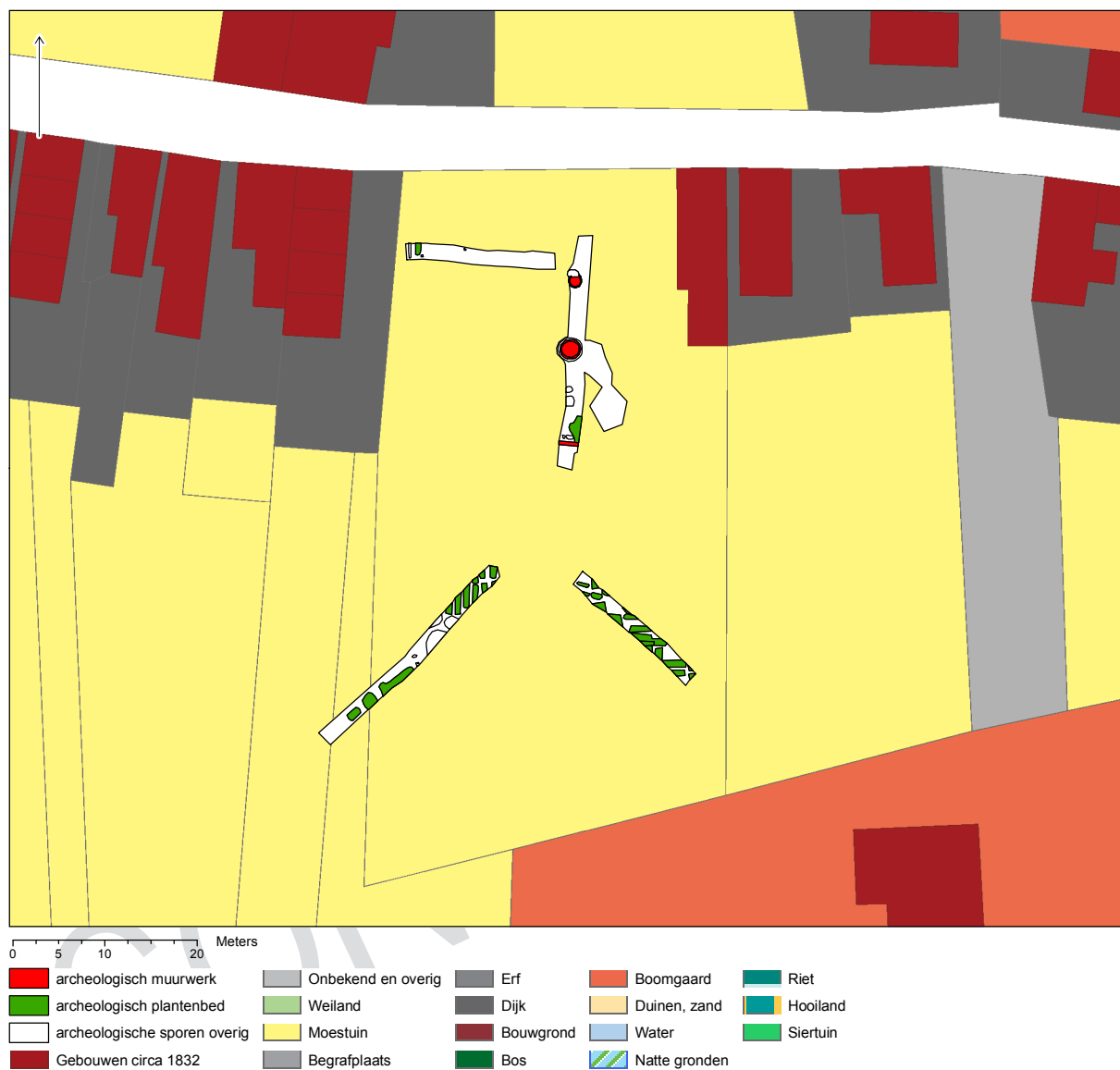
gepoogd de putwand te herstellen. De put had een diepte van de tenminste 80 cm. Aan de hand van de gebruikte bakstenen (17x8x4 cm) is de aanleg van de put niet nauwkeuriger te dateren dan in de 17^e, 18^e of 19^e eeuw. Uit de vulling kwamen, naast enkele vroeg 20^e eeuw aardewerkscherven, een raamsponning van aluminium en een batterij uit het laatste kwart van de 20^e eeuw.

Waterputten worden vaak aangetroffen aan de achterkant van panden. Tussen de put en de Choorstraat zijn verder geen gebouwresten aangetroffen. Op basis van historische kaarten moeten hier vanaf het midden van de 19^e eeuw huizen hebben gestaan (zie afbeelding 6).³ Met het vlak op ongeveer 0,5 m onder het oorspronkelijke maaiveld is verklaarbaar dat funderingen zijn verdwenen.

Het midden- en oostdeel van het vlak in put 4 was bijna geheel leeg afgezien van enkele kleine vlekken met verstoring (niet ingemeten) en één paalkuil. Aan de westkant lagen drie sporen op een hoger niveau, waar ook de bouwvoor nog intact was. Een smalle greppel had een vlakke bodem en lijkt met een steekschop uit te zijn gegraven. Daarnaast lag een plantenbed met kenmerkende heterogene vulling. Een vierkant paalspoor was 20 cm breed en 25 cm diep. De lichtgrijze vulling en donkergrijze paalkern lijken een wat oudere datering te wijzen, namelijk middeleeuws of ouder. Op 4,5 m naar het oosten stond een vergelijkbare paal, maar deze kon in verband met grondwater overlast niet worden gecoupeerd. Eventuele andere palen kunnen hier zijn verdwenen door de diepere ligging van het vlak in dit deel van de put. Uit geen van de sporen in de sleuf zijn echter vondsten gekomen. Een vergelijking met sporen aangetroffen bij een proefsleuvenonderzoek op het perceel Choorstraat 15-17 maakt het niet waarschijnlijk dat deze sporen van een (laatmiddeleeuws) erf zijn.⁴ De laatmiddeleeuwse paalsporen aan de Choorstraat 15-17 bestonden uit forse paalkuilen met lengtes van meer dan 60 cm. Bovendien bevonden zich op dat terrein twee sloten met laatmiddeleeuws vondstmateriaal, die vermoedelijk de begrenzing van één of meer erven vormden.

³ Topotijdreis.nl, dd. 1-2-2021.

⁴ Van Horssen 2014.

Afbeelding 6: Minuutplan 1832 ter hoogte van het plangebied.

Afbeelding 7: tuinvijver uit de 18e en 19e eeuw (S20).

Afbeelding 8: waterput uit de 17e, 18e of 19e eeuw (S21).

4 Vondsten

In totaal zijn zevenenveertig aardewerkscherven, twee fragmenten van kleipijpen, twee stuks keramisch bouw materiaal en één fragment glas gevonden.

Het aardewerk uit de plantenbedden in sleuf 1 en 2 bestaat uit roodbakkend aardewerk, witbakkend aardewerk, faience (Delfts blauw aardewerk) en fragmenten van kleipijpen. Het oudste aardewerkfragment is van een schotel van Werra-aardewerk uit het laatste kwart van de 16e of de eerste helft van de 17^e eeuw.

Uit de waterput en de tuinvijver komen aardewerkfragmenten van roodbakkend aardewerk, koffie- en theeservies van Europees industrieel aardewerk en industrieel porselein en sieraardewerk van Aziatisch porselein uit de tweede helft van de 19^e en de eerste helft van de 20^e eeuw. Uit de tuinvijver komen tenslotte een knoop van wit melkglas en een twee dakpanfragmenten.

CONCEPT

5 Waardering en beantwoording van de onderzoeksvragen

5.1 Waardering

De proefsleuven hebben aangetoond dat er twee vindplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Vindplaats 1 betreft de resten van achtertuinen uit de tweede helft van de 19^e en het eerste deel van de 20^e eeuw. Vindplaats 2 is een complex moestuin uit de periode van de 17^e tot en met de eerste helft van de 20^e eeuw.

De resten van de twee vindplaatsen worden in dit hoofdstuk gewaardeerd. Deze waardering gebeurt volgens de waarderingssystematiek zoals is vastgelegd in de KNA versie 4.1 (afbeelding 9). De waardering wordt bepaald aan de hand van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek. Deze waardering heeft plaatsgevonden aan de hand van drie waarden:

- De belevingswaarde, met de criteria schoonheid en herinneringswaarde.
- De fysieke kwaliteit, met de criteria 'gaafheid' en conservering.
- De inhoudelijke kwaliteit, met de criteria zeldzaamheid, informatiewaarde, ensemblewaarde en representativiteit.

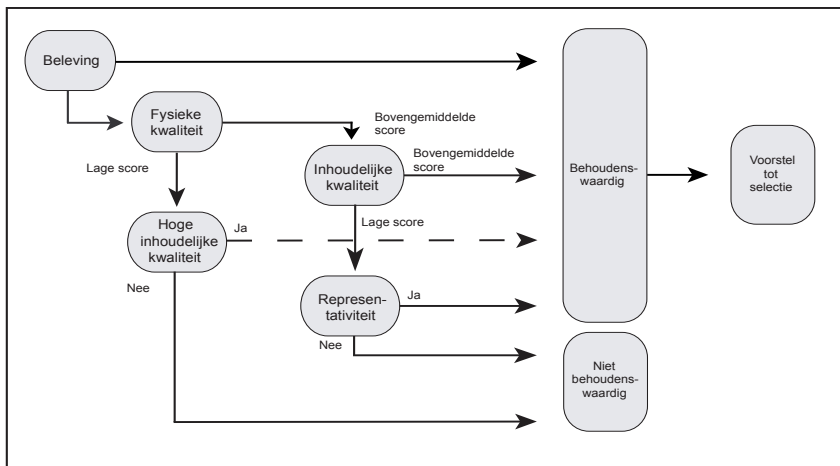
Het typeren van de belevingswaarde van vindplaatsen of monumenten heeft vooral betrekking op zichtbare monumenten. Indien sprake is van een zichtbaar monument en daarmee een zichtbare herinnering aan het verleden leidt dit in principe altijd tot een behoudenswaardige situatie. Echter het is noodzaak om ook de overige waarderingcriteria te scoren. De belevingswaarde van een monument is overigens niet te vatten in een score.

Op basis van de fysieke kwaliteit wordt een vindplaats als behoudenswaardig bestempeld als de criteria een bovengemiddelde score (5 of 6 punten) opleveren. De beoordeling van de fysieke kwaliteit is gekoppeld aan de archeoregio waarin de vindplaats zich bevindt.

Bij een middelmatige of een lage score voor de fysieke kwaliteit (4 punten of minder) kan een vindplaats op basis van de inhoudelijke wetenschappelijke kwaliteit alsnog als behoudenswaardig worden gedefinieerd.

Bij een bovengemiddelde score (7 punten of meer) van de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria wordt een vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

Indien sprake is van een lagere inhoudelijke waardering (minder dan 7 punten) dan wordt het laatste criterium, representativiteit van de vindplaats, nagegaan.

Afbeelding 9: waarderingstabel.

Wanneer de representativiteit van toepassing is dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie. Alle andere vindplaatsen worden als niet behoudenswaardig gedefinieerd.

Tabel 1: scoretabel waardering van de vindplaats.

In tabel 1 zijn de scores van de waarden en criteria voor de vindplaatsen weergegeven. Vindplaats 1 scoort op fysieke kwaliteit laag, met name omdat geen

Waarden	Criteria	Parameter	Vindplaats 1 antwoord	Vindplaats 1 Score	Vindplaats 2 antwoord	Vindplaats 2 Score
Beleving	Schoonheid	Zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement	nvt	nvt	nvt	nvt
		Vorm en structuur	nvt		nvt	
		Relatie met de omgeving	nvt		nvt	
	Herinneringswaarde	Verbondenheid met feitelijke historische gebeurtenissen	nvt		nvt	
		Associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis	nvt		nvt	
Fysieke kwaliteit	Gaafheid	Aanwezigheid sporen	Laag	1	Hoog	2
		Gaafheid sporen	Middel		Hoog	
		Ruimtelijke gaafheid	Laag		Hoog	
		Stratigrafie intact	Laag		Laag	
		Mobilia in situ	Middel		Laag	
		Ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling	Laag		Laag	
		Ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen	Laag		Laag	
		Aanwezigheid antropogeen biomedisch residu	Laag		Laag	
		Stabiliteit van de natuurlijke omgeving	Middel		Middel	
	Conservering	Conservering artefacten (metaal/overig)	Middel	2	Laag	1
		Conservering organisch materiaal	Middel		Laag	
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid	Het aantal vergelijkbare monumenten (complexen) van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode, binnen dezelfde archeoregio, waarvan de aanwezigheid is vastgesteld	Laag	1	Laag	1
		Idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart	Laag		Laag	
	Informatiewaarde	Opgraving/onderzoek van vergelijkbare monumenten binnen dezelfde archeoregio (minder/meer dan 5 jaar geleden; volledig/ partieel)	Laag	1	Laag	1
		Recent en systematisch onderzoek in de betreffende archeoregio	Laag		Laag	
		Recent en systematisch onderzoek van de betreffende archeologische periode	Laag		Laag	
		Passend binnen vastgesteld onderzoeksprogramma	Laag		Laag	
	Ensemblewaarde	Synchrone context (voorkomen van monumenten uit dezelfde periode binnen de microregio)	Laag	1	Laag	1
		Diachrone context (voorkomen van monumenten uit opeenvolgende perioden binnen de microregio)	Laag		Laag	
		Landschappelijke context (fysisch- en historisch-geografische gaafheid van het contemporaine landschap)	Laag		Laag	
		Aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving	Laag		Laag	
	Representativiteit	Kenmerkendheid voor een bepaald gebied en/of periode	Middel	1	Middel	1
		Het aantal vergelijkbare monumenten van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld en waarvan behoud is gegarandeerd	Laag		Laag	
		Idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart	Laag		Laag	

resten zijn terug gevonden van de woningen waartoe de tuinen hebben behoord. Ook de inhoudelijke kwaliteit is laag. Voor de inrichting en gebruik van tuinen in de late 19 eeuw zijn betere bronnen beschikbaar dan archeologisch onderzoek. Op basis van deze waardering is vindplaats 1 niet behoudenswaardig.

Vindplaats 2 scoort op fysieke kwaliteit gemiddeld. De plantenbedden zijn op vlakniveau nog aanwezig, maar het bovendeel in de oorspronkelijke bouwvoor is in een groot deel van het plangebied verdwenen. Ook de inhoudelijke kwaliteit is laag. Sporen van moestuinen zijn in het Westland algemeen aanwezig, en reeds in de marge van eerdere opgravingen en proefsleuvenonderzoeken onderzocht. Op basis van deze waardering is vindplaats 1 niet behoudenswaardig.

5.2 Onderzoeksvragen

In het Programma van Eisen zijn de volgende onderzoeksvragen opgenomen, die hier worden beantwoord:

Wat is de aard, datering, omvang en conserveringstoestand van de aangetroffen grondsporen en archeologische lagen?

De sporen dateren grotendeels uit de Nieuwe tijd. De sporen van bebouwing uit de tweede helft van de 19^e eeuw zijn, behalve een waterput, een tuinvijver en een tuinmuur, verdwenen. Plantenbedden uit de periode van de 17^e tot en met de 20^e eeuw op het zuidelijk deel van het terrein zijn wel goed bewaard gebleven.

Wat is de diepteligging (NAP en t.o.v. maaiveld), de dikte en stratigrafische positie van de archeologische laag of lagen waarin archeologische indicatoren zijn aangetroffen?

Het sporenveld bevindt zich tussen 0,40 en 0 m NAP, circa 1,25 tot 1,65 m onder maaiveld.

Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig, wat is de vondstdichtheid en hoe is de conserveringstoestand?

De vondstdichtheid is laag. Het overgrote deel van de vondsten is afkomstig uit drie sporen uit de late 19^e of begin van de 20^e eeuw. De vondsten zijn van aardewerk, glas en keramisch bouw materiaal.

Wat is de geo(morfo)logische opbouw van het plangebied?

Conform de geologische kaart bestaat het plangebied vanaf het maaiveld uit zandafzettingen van de Laag van Voorburg op dekafzettingen van de Gantellaag. Boven de zandafzettingen is nog een restant van de oude bouwvoor bewaard gebleven.

Komt de archeologische verwachting overeen met de reeds bekende resultaten uit het bureauonderzoek en veldonderzoek in de omgeving, zoals de Molenbrink en Choorstraat 15-17?

Nee. Het stratigrafische niveau waarop sporen uit de periode van de Late steentijd tot en met de Late middeleeuwen werden verwacht, de top van de Laag van Voorburg, is grotendeels intact aangetroffen maar bevatte geen of weinig sporen. Het niveau waarop zich sporen uit de Nieuwe tijd konden bevinden, de top van de oorspronkelijke bouwvoor, was grotendeels verdwenen bij de bouw van het voormalige gemeentehuis.

Zijn er delen van het plangebied verstoord? En zo ja, waar en in welke mate?

De bovenkant van de oorspronkelijke bouwvoor is in het hele plangebied verdwenen. In het middendeel van het plangebied, het noordelijk deel van sleuf 1, het westelijke deel van sleuf 2, sleuf 3 en het oostelijke deel van sleuf 4, was de bodem ook verstoord tot ongeveer 20 cm onder de oorspronkelijke bouwvoor. Dit was het niveau van de onderkant van de funderingen van het voormalige gemeentehuis.

Is er sprake van een behoudenswaardige vindplaats/vindplaatsen?

Nee. De aangetroffen sporen zijn offsite-structuren (plantenbedden), zeer jong

(waterput, vijver) of met te weinig om tot een huiserf te kunnen behoren (paalkuilen).

Specifiek voor de Late IJzertijd: er zijn geen bewoningslagen, vegetatiehorizonten en sporen uit de IJzertijd aangetroffen, zodat deze vragen komen te vervallen.

Specifiek voor de Middeleeuwen en Nieuwe tijd:

Zijn er sporen gevonden uit de Vroege Middeleeuwen?

Nee.

Komen de ligging en oriëntatie van de perceelsgrenzen uit de Nieuwe tijd overeen met hetgeen op basis van oude kaarten kon worden verwacht?

De enige aangetroffen perceelsgrens is een tuinmuur uit vermoedelijk de tweede helft van de 19^e eeuw. Door het ontbreken van gedetailleerde kaarten uit de tweede helft is de muur niet terug te vinden.

CONCEPT

6 Conclusie en advies

Voorafgaand aan het onderzoek werden archeologische sporen verwacht op/in de oude bouwvoor (Nieuwe tijd), onder de bouwvoor (Late Middeleeuwen) en dieper in de strandwal (Vroege Middeleeuwen en/of IJzertijd).

De top van de bouwvoor was over het hele plangebied verdwenen. In ieder geval zijn daarbij ook sporen van de bebouwing uit de tweede helft van de 19^e en de eerste helft van de 20^e eeuw verdwenen. De resten van een tuinvijver, een waterput en een tuinmuur zijn vermoedelijk deel van de achtertuinen van de huizen die in de tweede helft van de 19^e eeuw aan de Choorstraat stonden. Het zuidelijke deel van terrein werd vanaf de 17^e tot en met de eerste helft van de 20^e eeuw intensief gebruikt voor de tuinbouw.

Sporen uit de Late Middeleeuwen zijn niet aangetroffen. Twee paalsporen in put 4 zouden laatmiddeleeuws of ouder kunnen zijn. Het ontbreken van vondsten en sporen van meerdere paalkuilen en greppels maakt het niet aannemelijk dat de twee paalkuilen onderdeel zijn van een erf.

De strandwal heeft in het plangebied een dikte van circa 1,5 m. In het boringen en de verdiepte profielkolom zijn in de strandwal geen vegetatiehorizonten of mogelijke bewoningsniveau 's aangetroffen. De Gantellaag onder de strandwal bestaat uit matig siltige klei met rietresten. Aan de noordkant van het plangebied lag deze laag 25 cm dieper en bestond uit venige klei.

Op basis van het ontbreken van sporen van gebouwresten uit de Nieuwe tijd, het ontbreken van meer sporen en vondstmateriaal uit de Late Middeleeuwen en het ontbreken van een potentieel IJzertijd-bewoningsniveau is geen sprake van behoudenswaardige vindplaatsen en is het advies om het terrein tot onbeperkte diepte vrij te geven voor graafwerk.

Literatuur

Fuijk, I., de & B. Penning, 2019: Sloop voormalig gemeentehuis Monster, Gemeente Westland. Een Archeologisch bureauonderzoek, *Delftse Archeologische Notitie* 206.

Horssen, J., van, 2014: Archeologisch onderzoek in Monster, Choorstraat 15-17. Proefsleuvenonderzoek in de dorpskern van Monster, gemeente Westland, *Delftse Archeologische Notitie* 59.

Horssen, J., van, 2020: *Programma van Eisen proefsleuvenonderzoek Monster Choorstraat 41*, Archeologie Delft.

Overige bronnen

Topotijdreis.nl, dd. 1-2-2021

CONCEPT

Overzicht van afbeeldingen en tabellen

Afbeelding 1 [blz. 4]

Locatie van het onderzoek.

Afbeelding 2 [blz. 5]

Ligging van de sleuven, profielkolommen en boringen.

Afbeelding 3 [blz. 7]

Profielen p2 (a) en p1 (b).

Afbeelding 4 [blz. 9]

Sporenkaart

Afbeelding 5 [blz. 10]

Plantenbedden in sleuf 1 (S10).

Afbeelding 6 [blz. 11]

Minuutplan 1832 ter hoogte van het plangebied.

Afbeelding 7 [blz. 11]

Tuinvijver uit de 18^e en 19^e eeuw (S20).

Afbeelding 8 [blz. 12]

Waterput uit de 17^e, 18^e of 19^e eeuw (S21).

Afbeelding 9 [blz. 14]

Waarderingstabel.

Tabel 1 [blz. 13]

Scoretabel waardering van de vindplaats.

Bijlage 1 [blz. 21]

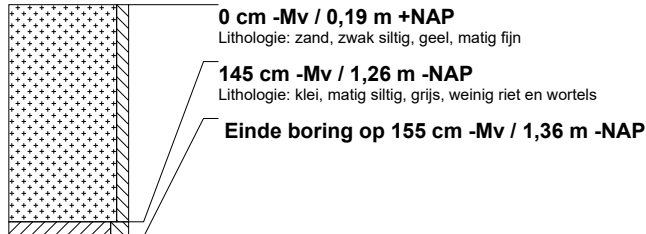
Boorbeschrijvingen.

Bijlage 1

Boorbeschrijvingen

boring: WL221-1

datum: 21-1-2021, hoogte: 0,19, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

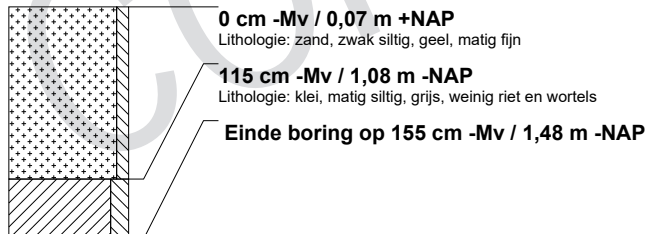
boring: WL221-2

datum: 21-1-2021, hoogte: 0,23, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

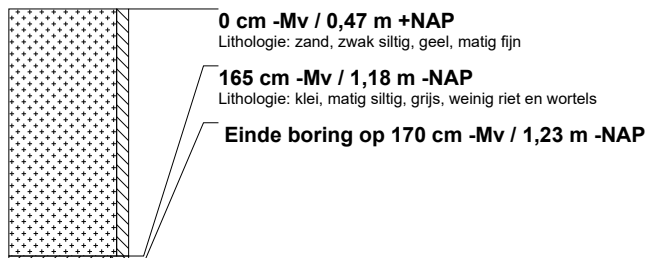
boring: WL221-3

datum: 21-1-2021, hoogte: 0,07, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

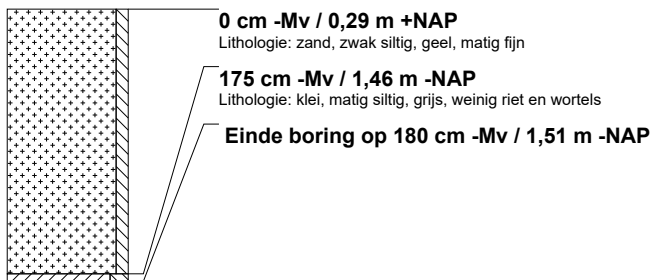
boring: WL221-4

datum: 21-1-2021, hoogte: 0,47, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

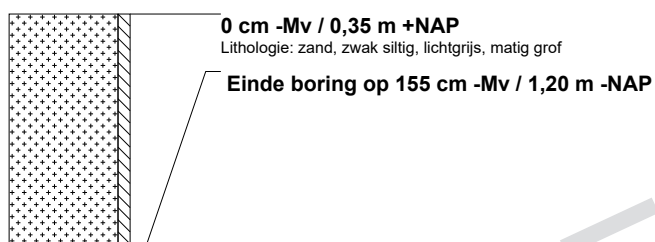
boring: WL221-5

datum: 21-1-2021, hoogte: 0,29, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

boring: WL221-6

beschrijver: JPB, datum: 21-1-2021, hoogte: 0,35, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, boortype: zandguts-2 cm, opdrachtgever: Gemeente Westland, uitvoerder: Archeologie Delft

CONCEPT